

Hatalmasan cselekedett velünk az Úr!

Eredeti elhangzás dátuma: 1946. november 24. Egyházi esztendő utolsó vasárnap

Helyszín: Sátoraljaújhely

Közzétéve a „Válogatás 1915-1968” sorozatban: Egyházi esztendő utolsó előtti (Reménység) vasárnap

Alapige: Zsolt. 126.

Grádicsok éneke. Mikor visszahozta az Úr Sionnak foglyait, olyanok voltunk, mint az álmodók. Akkor megtelt a szánk nevetéssel, nyelvünk pedig vígadozással. Akkor így szóltak a pogányok: Hatalmasan cselekedett ezekkel az Úr! Hatalmasan cselekedett velünk az Úr, azért örvendezünk. Hozd vissza, Uram, a mi foglyainkat, mint patakokat a déli földön! A kik könyhullatással vetnek, vígadozással aratnak majd. A ki vetőmagját sírva emelve megy tova, vígadozással jó elő, kévéit emelve.

Keresztyén gyülekezet, szeretett Testvéreim az Úrban!

A 126. zsoltár, amely a mai napra kirendelt, igehirdetés alapjául szolgáló szentlecké, egy nemzeti katasztrófa idejében íratott. Izrael népének szomorú időszakát eleveníti meg a zsoltár. Izrael népe egy vesztett háború után volt, annak minden nyomorúságával. Mindenütt romok hirdették, hogy végigszágulott ott a háború. Romokban hevert a főváros, nemcsak a királyi palota, hanem maga a templom is. Az egyetlen az egész világon, az egyetlen, ahol áldozatot lehetett az ő hitük szerint Istennek bemutatni, ahol igazán istentiszteletet lehetett tartani. Körülöttük a megszálló hatalom katonái hirdették nemzeti függetlenségük megsemmisítését. Nemcsak épületeik java részét s nemzeti függetlenségüket döntötték romba, hanem elvitték nemcsak a katonákat, hanem a polgárokat is, a királyt és kormányát, tanácsosait és vezető embereit éppúgy, mint az egyszerű embereket, mégpedig ott és ahol találták őket. Elvitték az öregeket és fiatalokat, nagyapákat és unokákat, férfiakat és nőket, szegényeket és gazdagokat egyaránt. Hét évtizedig tartott ez a babiloni fogság.

A babiloni fogságnak nem kell közelebbi rajza a mi számunkra. Ez az egész egyszerűen elmondott pár mondat elég ahhoz, hogy a mi szívünk együtt dobbanjon azzal a néppel, amelyet Isten annyira megpróbált. Van azonban ennek a népnek a szenvedésében valami, amit nekik meg kellett kóstolniuk, de amit mi nem próbáltunk meg. A hét évtizedes babiloni fogság azt jelentette, hogy ennek a népnek nagy rétege számára lehetetlenné vált a vallásos élet élése, hogy hite szerint élhessen, hogy bemutathassa ünnepi áldozatait az örökkévaló Istennek. Kénytelen volt tehát emberektől és Istentől elhagyva élni nyomorúságos igával sújtott életét.

Ennek a fogságnak vége felé, körülbelül a kétharmadában, egy hajnalcsillag derült fel. Czirus király egy önfeledt, nemes lelkülettel megáldott pillanatában a foglyok egy részét hazaengedte. Elindultak hazafelé Esdrás vezetésével. Ez a zsoltár a fogolyfogadó zsoltár, mely akkor született meg, amikor messze Babilonból először tértek haza a zsidó foglyok.

Nézzük meg, hogy mi született meg ebben a fogolyfogadó zsoltárban? Mert ebben a zsoltárban nemcsak azt kell látnunk amit a szavak mondanak, hanem meg kell látni mögötte az egész magatartást, amelyből ez a zsoltár megszületett és amit ebből a zsoltárból meg kell tanulnunk. Ez a zsoltár a szeretetnek a zsoltára. A szeretet magatartása bontakozik ki ennek a zsoltárnak a szavai mögöl, ha az ember egy kicsit erősebben megnézi.

Egy nagy vihar száguldott végig az országon. A vihar, Testvéreim, mindig szeszélyes. Például az erdőben az egyik fát kitépi, a másikat megcibálja, a harmadikhoz jóformán hozzá sem nyúl. Ki tudná megmondani, miért tépte ki az egyiket, nem lehet kiszámítani, miért nem bántotta a harmadikat. Végigszáguld a jégeső a szántóföldön, az egyik barázdát tönkreveri és nem marad más, csak apró lefejezett kalászkok és csonkán égnek meredő üres szalmaszálak. Mellette pár lépésre pedig tovább hullámszik az élet, a drága mag, amelyből kenyér lesz. Miért bántotta az egyiket és miért hagyta meg a másikat? A viharnek ilyen szeszélyes alakulásánál mindig felszabadulnak az emberi indulatok, közöttük az irigység, a káröröm és a bosszú indulata. Az irigység indulata azoknak a szívében támad, akik a viharban kárt szenvedtek, azok felé, akik megkíméltettek. A káröröm gonosz indulata azoknak a szívében, akik a viharból megmenekültek, azok iránt, akik a viharban elpusztultak, vagy súlyos károkat szenvedtek, és a bosszú indulata, amely meg akar torolni minden félretett, hidegen megőrzött sérelmet és meg akar valósítani minden, csak alkalomra váró gonosz gondolatot, amely szívében lakozik.

Itt is ilyen a nemzeti vihar: mert az egyik hazajön, a másik nem jön haza. Amikor fogadják a hazatérő foglyokat a zsidók Jeruzsálemben, akkor egészen bizonyos, hogy nézik az arcokat. Azok is, akik jönnek, és azok is, akik várják őket. Ismergetik egymást. Hiszen egy-két esztendő is úgy meg tud változtatni egy emberi arcot, különösen ha megpróbáltatásokkal és szenvedésekkel vannak telve. Elment, mint ölben hordott kisgyermek és visszajött, mint meglett férfi; elment, mint javakorabeli férfi és hazajött, mint aggastyán; elment, mint ifjú, viruló leány és hazajött, mint vénasszony.

Gondold meg, Testvérem, milyen érzés lehetett, amikor valaki ráismert a másakra, anya a fiára, fiú az édesanyjára. Nem a szemével, hanem a szívével ismert rá. Mint ahogyan a tékozló fiúra ráismert az édesapja ... bármennyire nyomorult volt, a szíve mégis megismerte őt. Micsoda boldog sikollyal és hálával ölelte őt! Oh, hogyne mondták volna, ami a zsoltárban van:

"Olyanok voltunk, mint az álmodók. Megtelt a szánk nevetéssel, a nyelvünk pedig vigadozással. Hatalmasan cselekedett velünk az Úr, azért vagyunk örvendezők." De ezt a zsoltárt mindenki énekelte, az is, aki hiába várt haza valakit, az is tehát, akit a vihar megtépett, nemcsak az, aki hazajött és nemcsak az, aki nem hiába várt, hanem az is, aki hiába várt. Tudott örülni a mások örömeinek, tudott boldog lenni és tudott könnyfátyolos szemmel együtt kacagni és örülni, amikor a másikat a viszontlátás boldog öröme meglepte.

De azután így folytatódik a zsoltár: "Hozd vissza, Uram, a mi foglyainkat, mint patakot a déli földön. Akik könnyhullatással vetnek, vigadozással aratnak majd. Aki vetőmagját sírva emelve megy tova, vigadozással jó elő kévéit emelve." Ez azt jelenti, hogy vége az ünnepnek. Vége az örömnak, a márnak, és akkor egyszerre az egész gyülekezet elcsendesedik. És az egész gyülekezet könyörög: "Hozd vissza, Uram, a mi foglyainkat!" Azok is, akiknek a foglya hazajött már, az is így könyörög, így imádkozik és így énekel: "Hozd vissza, Uram, a mi foglyainkat", mert ők is a magukénak érzik még azokat. Tehát nemcsak a fájószívű tud együtt örülni az örülővel, hanem az örülő is tud együtt sírni a fájószívűvel. Csodálatos, egyé olvasztó, szent szeretet! Mondd, Testvérem, tudsz-e te ilyen magatartást tanúsítani, abban a megpróbáltatásban, amelyben ma a mi hazánk él?

Ha nézzük a másik vonást a zsoltárból, azt látjuk, hogy ez a magatartás az imádság magatartása. Nem az volna-e természetes, hogy akkor, amikor hazajönnek, akiket már évek és évtizedek óta nem láttak, csak örülni tudnak, csak csókolgatják, csak ölelgetik egymást, csak nézegetik, mivé lett a másik, és akkor mennek boldogan, kéz a kézben hazafelé. Rákerül az asztalra szegénységüknek minden gazdagsága, visszaidézik emlékezetükbe mindazt, amit szeret. És akkor elkezdődik az eszem-iszom, dínomdánom. Hiszen nagy boldogság és öröm van a házban! Nem ez volna a természetes? És akkor, amikor mindenki megtalálta már a maga hozzátartozóját, akkor azok is, akik hiába vártak, mennek haza. És otthon leszedik a terített asztalt, és félreteszik az ételt, hiszen a fájószívű embernek a szájában a legédesebb falat is keserűvé válik. És míg az egyik házból hangzik az öröm boldog muzsikája, a másik házból hallik a sírás, a jajgatás, vad, kaotikus zűrzavar. És nem ez történik! Mind imádkoznak, az is, aki hazajött és az is, aki senkit sem kapott vissza. Akik hazajöttek, azok így szólnak: Hatalmasan cselekedett velünk az Úr, áldassék szent neve. Akikhez senki nem jött vissza, így szólnak: Hozd vissza Uram a mi foglyainkat! Tehát az öröm imádsággá lesz, ezzel megszentelődik; a bánat imádsággá lesz és ezzel megmenekül a kétségbeeséstől és megvigasztalódik. Egy nép imádkozik. Egy népnek hajnali imádsága ez, amikor ege felett az első hajnali sugár megjelenik. Így imádkozik egy ország.

Nem gondolod Testvérem, hogy a mi magyar népünknel ott van a tragédia egyik oka elrejtve, hogy ez a nép nem szereti egymást, és hogy ez a nép nem imádkozik az Istenhez? Mert amelyik nép szereti egymást és imádkozik, annak az életében nyilvánvalóvá lesz ennek a zsoltárnak a harmadik vonása is: a reménység. Nincs megállapítva, mikor jönnek haza a foglyok, valószínű azonban, hogy tavasszal, a szántás és vetés idején lehetett, legalábbis erre mutat a zsoltár vége. Hiszen arról van szó, hogy akik könnyhullatással vetnek, vigadozással aratnak majd.

Aki hiába várta haza a másikat, tudja, mit jelent, amikor meg kell fogni az eke szarvát, amikor a gyenge asszonyi kéznek kell felkötni a vetőzsákot és úgy kell járni a barázdában, mert élni kell és kenyér kell akkor is, ha nincs itthon a kenyérkereső. Milyen könnyhullatással öntözi meg barázdáit a magára maradt szegény és árva, azt érezte az is, aki ezt a zsoltárt írta. De akik könnyhullatással vetnek, vigadozással aratnak majd. És aki vetőmagját sírva emelve megy tova, vigadozással jó elő kévéit emelve. El fog jönni egyszer az idő, amikor az aratás ideje elérkezik az ő életében is, nem egyedül, hanem azzal, akit nem hiába vár haza és akit reménysége fog hazahozni, mert az ő reménysége nem a hitetlen ember reménysége, hanem a hívő ember reménysége, amelyről az ige mondja (Róma 5:5.): Ez a reménység pedig meg nem szégyenít. Így áll előttünk a 126. zsoltárban egy különlegesen meglátogatott nép istenes magatartása.

De most ne felejtse el, Testvérem, hogy ez az Ó- és nem az Újtestamentom népe. Ha az Ótestamentom népe tudta egymást ennyire szeretni, és ha tudott a nyomorúságban imádkozni és tudott a sötét éjszakában a nehézségek alatt ennyire biztosan remélni, bízni abban, hogy az aratásnak az ideje elérkezik számára, akkor mennyivel inkább elvárhatja az Isten az Újtestamentom népétől, hogy szeressen, imádkozzék és reméljen!

De nem szabad elfelejtenünk, nekünk, az Újtestamentom népének, hogy ez a példázat nemcsak földi viszonylatban, hanem lelki viszonylatban is üzen. Mert tudjuk, hogy akármilyen háborút veszít is el egy nép, az nem olyan tragikus, mint amikor elveszítjük, és minden nap elveszítjük, a mi legnagyobb háborúnkat a bűnnel és a Sátánnal szemben. Ez a letragikusabb megszállás, amikor a Sátán ül rá az emberi életekre. (Róma 7. fejezet): Én szeretném a jót, de nincs erőm, hogy megcselekedjem, és én kénytelen vagyok azt cselekedni, amit nem szeretek. Oh, én nyomorult ember, kicsoda szabadít meg engem a halálnak testéből? Testvéreim, ezeknek a foglyoknak is hirdet szabadulást az Úr!

Az egyházi esztendő végén vagyunk, hamarosan itt az advent, amely arról beszél nekünk, hogy úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy nekünk, foglyoknak szabadulást

hirdessen. Oh, hogyan tanulgatták a 126. zsoltárt előre, hogy tudják majd együtt énekelni! Tanuljuk meg mi is: Hozsánna, áldott aki jő az Úrnak nevében, hozsánna! És ne felejtsd el, hogy az a tény is, hogy ebben a gyülekezetben evangélizáció kezdődik ezen a vasárnapon, nem más, mint Istennek egy szabadító munkája. Az Isten azt akarja, hogy az emberi lelkek kezéről és lábáról hulljon le a bilincs, és ők mehessenek haza az atyai hajlékba, hogy ott fent majd az Isten angyalai fogadják akikről meg van írva, hogy nagy örömük lesz, hogy ők is énekelhessék a 126. zsoltárt: Visszahozta az Úr Sionnak foglyait, megtelt a szánk nevetéssel, nyelvünk pedig vigadozással. Hatalmasan cselekedett velünk az Úr. És Isten azt akarja, hogy mi is rámondjuk az áment: Hatalmasan cselekedett velünk az Úr. Ámen.